

Forslag

til

Lov om salg af mindreværdige plantenyheder.

Fremsat den 14. marts 1962 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Nyheder af nytte- og næringsplanter, for hvilke der her i landet er søgt forædlerbeskyttelse i medfør af lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, må ikke falbydes eller forhandles her i landet, medmindre de efter stedfunden afprøvning er anerkendt i henhold til de derom gældende regler, eller de er optaget i en på statens planteavlsudvalgs foranledning udfærdiget sortliste over dyrkningsværdige planter. Det samme gælder for plantenyheder, for hvilke forædlerbeskyttelse er søgt i et land, med hvilket Danmark har truffet overenskomst om gensidig indrømmelse af forædlerbeskyttelse.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse, *når* ansøgningen om forædlerbeskyttelse her i landet er afslået, *når* fristen for ansøgning om forædlerbeskyttelse her i landet på grundlag af an-

søgning om sådan beskyttelse i udlandet er udløbet, uden at ansøgning rettidigt er indgivet her i landet, *når* beskyttelsesperioden her i landet er udløbet, eller *når* indehaveren af forædlerbeskyttelse har meddelt det i § 4 i fornævnte lov omhandlede plantenyhedsnavn, at han giver bindende afkald på beskyttelse.

§ 2. Den, der falbyder eller forhandler plantenyheder eller formeringsmateriale heraf i strid med bestemmelsen i § 1, straffes med bøde.

§ 3. Denne lov, der ikke gælder for Færøerne og Grønland, træder i kraft samtidig med lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter og har gyldighed i 3 år efter dens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved udarbejdelsen af udkastet til forslag til lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter har det indgående været drøftet, om der ved meddelelse af forædlerbeskyttelse bør stilles krav om dyrkningsværdi. Repræsentanter for forbrugerne har til støtte herfor anført, at de danske avlere vil kunne opfatte en forædlerbeskyttelse, som er givet af staten, som en slags blå stempel, der bevirker, at danske avlere med fordel vil kunne dyrke den beskyttede nyhed. For at disse avlere ikke skal føle sig vildledt, bør der derfor stilles krav om, at planten har dyrkningsværdi i forhold til kendte planter. Der er herved også henvist til, at

Landbrugsmin. j. nr. L. 316-1962.

lande, der går ind for, at plantenyheder skal kunne beskyttes uden hensyn til deres værdi, og som ikke i deres beskyttelseslovgivning har nogen bestemmelse, hvorefter der tages hensyn til dyrkningsværdi, har en særlig lovgivning, der i øvrigt på afgørende måde er forskellig fra dansk lovgivning. Det kan således nævnes, at der findes lande, som forbyder, at nyheder (være sig beskyttede, være sig ikke beskyttede) bringes i handelen, forinden de er godkendt, henholdsvis foreskriver, at kun nærmere godkendte planter må dyrkes på nærmere angivne steder.

Ved en den 2. december 1961 af flere lande —

deriblandt ikke Danmark — underskrevet konvention om beskyttelse af forædlerrettigheder for plantenyheder er bestemt, at der ved meddelelse af forædlerbeskyttelse ikke må tages hensyn til en plantenyheds dyrkningsværdi, og en ansøgt beskyttelse skal — såfremt betingelserne om nyhed, homogenitet og stabilitet m. m. er opfyldt — følgelig også gives for mindreværdige, eventuelt direkte skadelige plantenyheder. Derimod er det ifølge konventionen tilladt ved anden lovgivning at regulere handelen bl. a. med henblik på opretholdelse af en bestemt kvalitetsmæssig standard, og en sådan regulering kan ske alene med hensyn til plantenyheder, for hvilke forædlerbeskyttelse er givet eller ansøgt.

Da Danmark bør have mulighed for at være deltagere i nævnte konvention, og da det bør søges imødegået, at forbrugerne på den nævnte måde vil kunne blive vildledt, bør dyrkningsværdimomentet gennemføres ved en særlig lov.

Med hensyn til omfanget af kravene til dyrkningsværdi bemærkes, at der ikke kan være tvivl om, at plantenyheder, der har opnået anerkendelse ved officielle afprøvninger, må anses for at være egnede og derfor uden videre kan bringes i handelen.

Imidlertid er der for tiden ikke etableret afprøvning for alle plantegrupper, og dels af denne grund, dels fordi det ikke kan anses for nødvendigt at kræve, at nyheden i enhver henseende ligger i toppen, eller har forbedret ydeevne i forhold til andre kendte varieteter, skønnes det nødvendigt at gå videre end til de anerkendte plantenyheder. For ikke anerkendte plantenyheder vil det ikke på forhånd være muligt at præcisere kravene ganske nøje. Den nærmere præcisering bør overlades til den

praksis, som senere vil blive udviklet, og ledetråden bør være, at plantenyheden skal være sådan beskaffen, at det i betragtning af de allerede kendte varieteter bør kunne være økonomisk forsvarligt at dyrke planten, evt. når særlige betingelser er til stede. I denne forbindelse skal nævnes, at der meget vel kan tænkes at foreligge en plantenyhed, som vel ikke kan benyttes med fordel i Danmark, men som er af interesse for en begrænset kreds af danske avlere, nemlig til avl af formeringsmateriale til eksport. Dette kan f. eks. være tilfældet for så vidt angår læggekartofler.

Under hensyn til det foran anførte indeholder forslaget i § 1, stk. 1, en bestemmelse om, at salg (falbydelse eller forhandling) af plantenyheder, der tilhører gruppen nytte- og næringsplanter, og for hvilke beskyttelse er søgt her i landet — eller i et andet land med den virkning, at beskyttelse for plantenyheden kan søges også, efter at denne er bragt i handelen herhjemme —, ikke må ske, medmindre plantenyheden er anerkendt eller optaget på en særlig sortsliste over planter, som ikke kan anses for uegnede. Samtidig er det i § 1, stk. 2, bestemt, at dette forbud ikke gælder, når beskyttelsen ophører eller definitivt opgives.

Det bemærkes, at det omhandlede forbud ikke omfatter aftale om overdragelse af forædlerbeskyttelsen eller retten til at få en sådan beskyttelse, men kun salg af plantemateriale.

For en plantenyhed, der findes ikke at være tilstrækkeligt dyrkningsegnet, får forædleren herefter valget imellem enten at opgive beskyttelsen og bevare sin salgsmulighed eller at fastholde beskyttelsen og undlade at foretage salg.